

Tjenesteyter følger ikke vedtaket i saken (31.01.2023)

Kommentar fra tjenesteyter:

Norwegian Air Shuttle vil ikke følge anbefalingen i vedtaket, da selskapet er uenig i nemndas vurdering.

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning som følge av kansellering grunnet teknikerstreik.

Dato

19.01.2023

Saksnummer

2022-01717

Tjenesteytere

Norwegian Air Shuttle

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise sammen med to andre reisende og et spedbarn fra Trondheim til Bergen den 20. juni 2022. Planlagt ankomst i Bergen var kl. 16.10. Samme dag som avreise fikk klager beskjed om at flyvningen DY167 var kansellert som følge av teknikerstreiken. Klager og medpassasjerene ble ombooket til DY761 og DY624 via Oslo dagen etter. Ny ankomst i Bergen ble kl. 18.40 den 21. juni 2022.

Klager anfører at han ikke er enig i at streik er en ekstraordinær omstendighet. Videre anfører klager at han ikke kan se at det er dokumentert at det ikke var mulig å få dem til Bergen tidligere. Klager anfører at det følger av rettspraksis at ekstraordinære omstendigheter ikke fritar for ansvar for ytterligere forsinkelser som ikke skyldes disse omstendighetene.

Klager viser til innsendte skjermbilder som dokumentasjon på at det var flere tidligere fly tilgjengelig. Klager anfører at det gikk mange SAS-fly fra Trondheim til Bergen samme kveld, men han anfører at de fikk beskjed på telefon om at dette ikke ville bli dekket.

Klager anfører at kravet om refusjon av påløpte utgifter er imøtekommet av Norwegian. Klager krever i tillegg standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004 for alle passasjerene som følge av kanselleringen.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Norwegian har i det vesentlige anført følgende:

Flyvningen DY167 ble kansellert på grunn av en streik blant flyteknikere fra Norsk Flytekniker Organisasjon (NFO). Streiken varte fra 18. til 28. juni 2022.

Rimelige tiltak som å ta i bruk en såkalt «Minimum equipment list (MEL)» for å utsette visse vedlikeholdsoppgaver eller om dirigere flymaskiner som trengte vedlikehold til steder utenfor Norge som ikke var berørt av streiken, ble iverksatt så langt som mulig, og dette reduserte antallet kanselleringer.

Streik anses som forhold utenfor selskapets kontroll under punkt 14 i EU-forordningens fortale:

«På samme måte som under Montrealkonvensjonen bør luftfartsselskapenes forpliktelser være begrenset eller bortfalle i tilfeller der en hendelse er forårsaket av ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Slike omstendigheter kan særlig inntreffe ved politisk ustabilitet, værforhold som gjør det umulig å gjennomføre vedkommende flyging, sikkerhetsrisiko, uforutsette mangler ved flysikkerheten og streiker som påvirker driften til det utførende luftfartsselskap.»

I denne saken, i motsetning til i avgjørelsen i saken mellom Airhelp og SAS, ble streiken igangsatt av Norsk Flytekniker Organisasjon (NFO) etter et brudd i forhandlingene med Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Streiken var ikke tilknyttet lokale overenskomster som supplerer og utfyller tariffavtaler tilpasset selskapets forhold, som overenskomster mellom piloter/besetning og selskapet. Dette var en streik tilknyttet tariffavtalen på NHO-nivå.

Selskapene som er bundet av tariffavtalen mellom NHO og NFO er Norwegian Air Shuttle, SAS Technical Services, Widerøe, Widerøe Technical Services og Babcock Scandinavian Engineering. Disse selskapene er ikke uavhengige parter i overenskomsten, men de er direkte bundet av bestemmelsene i tariffavtalen som følge av medlemskapet deres i NHO Luftfart og så lenge vilkårene i § 3-7 i avtalen er oppfylt. Dette betyr at mulige konflikter som en streik i prinsippet ikke «kan behandles inden for rammerne af selskabets interne arbejdsmarkedsdialog» (jf. avsnitt 37 i C-28/20) på samme måte som ved en lokal overenskomst.

Klager har fått refundert ekstrautgifter pålydende 5202 kroner.

På bakgrunn av EU-domstolens vurdering i saken mellom Airhelp og SAS, der det legges til grunn at en streik ikke kan anses som en ekstraordinær omstendighet dersom den «kan behandles inden for rammerne af selskabets interne arbejdsmarkedsdialog», og som følge av at det ikke var mulig å ha en slik dialog i dette tilfellet, kan kravet om standarderstatning ikke imøtekommes.

Nemnda bemerkjer

Kansellering gir rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artikkel 5 og 7.

Norwegian har oppgitt og fremlagt dokumentasjon på at kanselleringen av DY167 skyldtes streik blant flyteknikerne.

I EU-forordningens fortale punkt 14 er det nevnt at streik kan være en ekstraordinær omstendighet. EU-domstolen har imidlertid lagt til grunn at en streik også kan anses å være innenfor selskapets kontroll og således ikke ekstraordinær. I saken C-28/20 (Airhelp mot SAS), som gjaldt krav om standarderstatning etter flykansellering som følge av SAS-pilotstreiken i 2019, uttalte EU-domstolen som følger:

«Artikkel 5, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om compensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 skal fortolkes således, at en strejke, der indledes på opfordring af en fagforening for et transporterende luftfartsselskabs personale under iagttagelse af de betingelser, der er foreskrevet i den nationale lovgivning bl.a. med hensyn til strejkevarsel, og som indledes med det formål at sikre opfyldelsen af de krav, der er fremsat af de ansatte i dette luftfartsselskab, og gennemføres af en personalekategori, der er uomgængeligt nødvendig for at gennemføre en flyvning, ikke er omfattet af begrebet «usædvanlig omstændighed» som omhandlet i denne bestemmelse.»

Nemndas flertall - forbrukerrepresentantene og nemndas leder - er av den oppfatning at streiken blant flyteknikere fra Norsk Flytekniker Organisasjon som varte fra 18. til 28. juni 2022 faller innenfor flyselskapets ansvarsområde. De streikende var, slik flertallet forstår det, ansatte i selskapet. Streiken var dermed innenfor selskapets kontroll. Klager har etter dette rett til standarderstatning.

Nemndas mindretall - bransjerepresentantene - er uenig i dette og anser vilkårene for ansvarsfritak for oppfylt.

Vedtaket er truffet med dissens slik det fremgår over.

Vedtak

Transportklagenemnda anbefaler at klager gis medhold og at Norwegian betaler standarderstatning med 250 euro per betalende passasjer.

Nemndas representanter

Edvard Os (leder)

Borgar Sandvik (Forbrukerrådet)

Gustav Norman (Forbrukerrådet)

Joachim Sponheim (SAS)

Christine Alette Benum (Widerøe)